

Zalecenia Komisji ds. ewaluacji sylabusów przedmiotów podstawowych w Szkole Doktorskiej UKW

1. Uwaga dotycząca ujednolicenia dokumentacji prowadzonej w Uniwersytecie: Proponujemy, by Szkoła Doktorska korzystała ze wzoru karty opisu przedmiotu dostępnego w systemie USOSweb, analogicznego jak w przypadku studiów I i II stopnia.

2. Liczba efektów ogólnych przypisanych do poszczególnych przedmiotów jest bardzo różna, ponadto efekty są w niektórych przypadkach zakładane tylko w jednej z grup (wyłącznie umiejętności, np. przedmiot *Warsztat komunikacji interpersonalnej i wystąpień publicznych*).

Zdarzają się przedmioty liczące 15 godzin zajęć, którym przypisanych jest aż siedem efektów ogólnych (przedmiot *Etyczne aspekty pracy naukowej* ma przypisane dwa efekty z zakresu wiedzy i aż pięć z zakresu kompetencji społecznych), ale również takie, którym przypisano tylko dwa efekty ogólne (wspomniany już *Warsztat komunikacji interpersonalnej i wystąpień publicznych*). Przedmiot *Dydaktyka szkoły wyższej*, składający się z wykładu i ćwiczeń i obejmujący 30 godzin zajęć, ma z kolei przypisane tylko dwa efekty ogólne, obydwa z zakresu umiejętności.

Warto przeanalizować listę przedmiotów pod kątem poprawności przypisania efektów ogólnych, zwłaszcza, że z analizy sylabusów wynika, że efekty ogólne często albo nie są całkowicie pokryte efektami szczegółowymi danego przedmiotu, albo odwrotnie – efekty szczegółowe wykraczają poza zdefiniowane dla przedmiotu efekty ogólne. Więcej na ten temat w kolejnym punkcie.

3. Szczegółowe efekty uczenia się muszą odnosić się do efektów ogólnych. Z analizy otrzymanych kart opisu przedmiotu wynika, że efekty szczegółowe w przypadku części przedmiotów:

(i) nie pokrywają w pełni zbioru efektów ogólnych, np. przedmiot *Etyczne aspekty pracy naukowej* ma przypisanych aż siedem efektów ogólnych i tylko trzy efekty szczegółowe;

(ii) wykraczają poza zbiór efektów ogólnych, np. odnosząc się do efektów z zakresu wiedzy, podczas gdy dla przedmiotu zdefiniowano wyłącznie efekty ogólne z zakresu umiejętności. Przykładem jest tu przedmiot *Pisarstwo naukowe* – wobec braku zdefiniowanych dla przedmiotu efektów ogólnych z zakresu wiedzy, proponowane efekty szczegółowe z zakresu wiedzy należałoby sformułować jako efekty z zakresu umiejętności (lub kompetencji społecznych). Alternatywnie, w programie kształcenia należałoby przypisać przedmiotowi również efekty ogólne z zakresu wiedzy.

4. Koniecznym wydaje się, by efekty szczegółowe każdorazowo posiadały konkretne wskazanie, do których efektów ogólnych się odnoszą, na przykład w nawiasie kwadratowym po opisie efektu szczegółowego. Poniżej proponowany sposób wskazania efektu ogólnego dla efektu zdefiniowanego dla przedmiotu *Nauka wobec wyzwań cywilizacyjnych*:

U1: doktorant, dostrzegając i rozumiejąc dylematy współczesnej cywilizacji, potrafi uczestniczyć

w dyskursie naukowym [SD-U7]

(gdzie efekt SD-U7 jest zdefiniowany jako „potrafi uczestniczyć w dyskursie naukowym”).

5. Oznaczenia efektów szczegółowych należy ujednoczyć, ponieważ obecnie prowadzący stosują bardzo różne oznaczenia, np. zbiór symboli w formacie W01 U01 K01 lub w formacie W1, U1, K1 lub E1, E2, E3.
6. Kolumna *Metody weryfikacji efektów uczenia się* w sekcji *Szczegółowy opis zajęć* wydaje się nie spełniać swojej funkcji, ponieważ znajdują się w niej zarówno bardzo szczegółowe wskazania mówiące, który efekt będzie sprawdzany za pomocą jakiej metody, jak i sformułowania bardzo ogólne, nie dające studentowi właściwie żadnej informacji („Metody tradycyjne odpowiadające poziomowi kształcenia w Szkole Doktorskiej”). Czy ta kolumna jest wymagana? Może z niej zrezygnować?
7. W większości otrzymanych kart opisu przedmiotu nie są określone szczegółowe kryteria oceniania, przez co doktorant nie posiada informacji, jakie wymagania są mu stawiane na poszczególne oceny. Zamiast kryteriów pojawiają się sformułowania typu „zaliczenie z oceną”, „zaliczenie z oceną (ocena uwarunkowana testem oraz wykonaniem ćwiczeń na zajęciach)”, „Zaliczenie z oceną po spełnieniu warunków”. Jako rozwiązanie proponujemy wprowadzenie wzoru opisu kryteriów oceniania, widniejącego w przekazywanym prowadzącym sylabusie wzorcowym. Jako przykład dobrych praktyk służyć mogłyby kryteria oceniania proponowane w karcie opisu przedmiotu *Nauka wobec wyzwań cywilizacyjnych*:

„na ocenę dostateczną:

doktorant potrafi wyjaśnić pojęcia cywilizacja i kultura oraz wskazać najważniejsze problemy współczesnej cywilizacji;

na ocenę dobrą:

doktorant potrafi wyjaśnić pojęcia cywilizacja i kultura, wskazać różnice pomiędzy nimi, określić najważniejsze problemy współczesnej cywilizacji oraz dziedziny nauki, w ramach których są prowadzone są badania nad nimi;

na ocenę bardzo dobrą:

doktorant potrafi wyjaśnić pojęcia cywilizacja i kultura, wskazać różnice pomiędzy nimi, określić najważniejsze problemy współczesnej cywilizacji oraz dziedziny nauki, w ramach których są prowadzone są badania nad nimi, a także posługując się naukowym dyskursem, wypowiadać pisemnie i ustnie na temat powyższych problemów”

oraz kryteria oceniania proponowane w karcie opisu przedmiotu *Podstawy prawne funkcjonowania nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce*:

„Kryteria oceniania:

a) ocena bdb - powyżej 90% wymaganej wiedzy i umiejętności,

b) ocena db+ - powyżej 80% wymaganej wiedzy i umiejętności,

c) ocena db - powyżej 70% wymaganej wiedzy i umiejętności,

d) ocena dst+ - powyżej 60% wymaganej wiedzy i umiejętności,

e) ocena dst - powyżej 50% wymaganej wiedzy i umiejętności”.

Oczywiście, każdy prowadzący samodzielnie wskazywałby progi dla poszczególnych ocen.

Uwaga: weryfikacji podlegać muszą wszystkie efekty szczegółowe zakładane dla przedmiotu, czyli dodać należałoby w powyższych kryteriach „*oraz kompetencji społecznych*”.

8. Wydaje nam się słusznym, aby – jak w przypadku przedmiotów na studiach I i II stopnia – istniała tylko jedna karta opisu przedmiotu dla wszystkich form. Obecnie przedmiot *Dydaktyka szkoły wyższej* ma dwie karty, osobną dla wykładu i dla ćwiczeń.